

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jaroslava Škopka a soudců Mgr. Jana Šmakala a JUDr. Ondřeje Szalonnáse ve věci

žalobce: **T. A. H.,**
t. č. Věznice Ostrov nad Ohří, Ostrov nad Ohří,
zastoupen advokátem Mgr. Daliborem Lípou,
sídlem Jugoslávská 2, Karlovy Vary,
proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalované č. j. MV-92651-6/SO-2021 ze dne 22. 7. 2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Ministerstvo vnitra rozhodnutím č. j. OAM-1063-28/ZR-2020 ze dne 13. 4. 2021 zrušilo podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců platnost žalobcova povolení k trvalému pobytu a stanovilo mu lhůtu 30 dnů k vycestování z území České republiky od právní moci tohoto rozhodnutí, případně do 30 dnů od propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Důvod pro zrušení platnosti tohoto povolení ministerstvo shledalo v odsouzení

žalobce k nepodmíněnému trestu odnětí svobody na 8 let pro zločin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy. K odvolání žalobce žalovaná toto rozhodnutí ministerstva vnitra potvrdila a odvolání zamítla.

2. Proti rozhodnutí brojil žalobce žalobou. V ní namítl, že rozhodnutí považuje za nezákonné, poněvadž žalovaná postupovala v rozporu s platnými právními předpisy upravující správní řízení, čímž bylo porušeno žalobcovo právo na spravedlivý proces. Rozhodnutí navíc považoval za nepřiměřené z hlediska zásahu do jeho soukromého a rodinného života, neboť správní orgány vykládaly dopad na soukromý a rodinný život žalobce a jeho rodinných příslušníků a práva nezletilých dětí na výchovu a zabezpečení ze strany jejich rodičů restriktivním způsobem. Navíc většina odkazovaných rozhodnutí není přílehlavá na případ žalobce.
3. Správní orgány rovněž porušily základní zásady jejich činnosti, jimiž jsou povinny se řídit a uplatňovat je. V této souvislosti lze poukázat na neprovedení výsledku jak žalobce, tak manželky účastníka řízení, potažmo nezletilého dítěte. Nadto nebyli ustanoveni jakožto účastníci řízení, i přes společnou výchovu dětí, společnou péči o nezletilé dítě a přes to, že žalobci byla uložena povinnost vycestovat z území České republiky. Tato povinnost se bezprostředně dotýká rovněž manželky a dětí účastníka řízení. Správní orgány pochybily, pakliže se nevypořádaly se zasláným vyjádřením rodinných příslušníků žalobce, potažmo opomenuly výslovný podnět manželky žalobce k uplatnění jejích práv coby účastníka řízení, čímž svá rozhodnutí zatížily nezákonností. Rovněž neprovedení výsledku žalobce za účasti tlumočníka má za následek odepření možnosti rozšířit a uvést mimořádné okolnosti svědčící v jeho prospěch, čímž by dle jeho úsudku postačovaly k zastavení řízení o zrušení jeho trvalého pobytu.
4. V neposlední řadě žalobce napadl způsob, jakým se vypořádaly správní orgány s hrozbou opětovného trestání v zemi původu žalobce za trestnou činnost, jíž se dopustil na území České republiky. Nemožnost vycestování do země původu žalobce nezávisí na výkladu zásady *ne bis in idem*, ale spočívá v teritoriální a personální působnosti vietnamského trestního zákoníku.
5. Žalovaná ve vyjádření odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a obsah správního spisu. Žaloba podle žalované nepřináší novou relevantní argumentaci, jež by mohla zpochybnit napadené rozhodnutí.

Posouzení věci

6. Žaloba není důvodná. Správní orgány neměly zákonný důvod jednat s rodinnými příslušníky žalobce jako s účastníky řízení a nevznikla ani procesní potřeba je všechny vyslechnout. Žalobce sice tvrdil, že rozhodnutí nepřiměřeně zasahují jeho rodinný a soukromý život, neuvedl však prakticky žádnou konkrétní argumentaci, z níž by mohlo vyplynout pochybení správních orgánů. Závěrem pak žalobce nezpochybnil, že mu v zemi původu nehrozí potrestání za trestnou činnost, za niž byl již potrestán v ČR.

Rozsah účastníků správního řízení, absence jejich výsledku

7. Žalobce stručně a v obecné rovině namítl, že jeho manželka a dítě měli být účastníky řízení před správními orgány, protože povinnost žalobce vycestovat z území ČR se jich „zcela bez diskuse přímo dotýká“. Tato námitka není důvodná.
8. Zákon o pobytu cizinců pro řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu nevymezuje, kdo má být jeho účastníkem. Žalovaná proto správně vyšla z § 27 odst. 1 a 2

správního řádu. Podle těchto ustanovení jsou účastníky v řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají. Účastníky jsou též další dotčené osoby, pokud mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech.

9. V souzené věci správní orgány nerozhodovaly o právech či povinnostech rodinných příslušníků žalobce, neboť jim žádné právo nezaložily, nezměnily ani nezrušily (a z povahy napadeného rozhodnutí nedošlo ani k deklaraci téhož). Rodinní příslušníci žalobce tedy nebyli účastníky řízení podle § 27 odst. 1 správního řádu.
10. Není pak důvodu se domnívat, že by rodinní příslušníci žalobce měli rozhodnutím správních orgánů *přímo* dotčení ve *svých právech nebo povinnostech*. Dopad napadeného rozhodnutí na rodinné příslušníky žalobce je totiž *nepřímý a faktický* a žalobce neuplatnil žádnou konkrétní skutkovou či právní argumentaci, z níž by bylo možné usuzovat opačně. Napadená rozhodnutí se totiž výrokově vztahují výlučně k právům a povinnostem žalobce. Teprve jeho prostřednictvím (tj. nikoliv přímo) se toto rozhodnutí promítá do života jeho rodinných příslušníků. Rozsah práv a povinností rodinných příslušníků se napadeným rozhodnutím nemění. Co může být dotčeno, je zejména faktický rozsah jejich využití, například pokud žalobce vycestuje a jeho rodina zůstane na území ČR. To ovšem zjevně závisí na konkrétních skutkových okolnostech případu, které žalobce nijak konkrétně netvrdil. Rodinní příslušníci žalobce tedy nebyli účastníky řízení podle § 27 odst. 2 správního řádu.
11. Správní orgány pak nebyly povinny provést výslech žalobce a jeho rodinných příslušníků, neboť měly skutkový stav za zjištěný bez důvodných pochybností i bez těchto důkazních prostředků. Sam žalobce pak neuvedl žádné konkrétní důvody, pro které by výsledky byly potřeba.
12. Ačkoli je řízení o zrušení platnosti povolení k pobytu zahajováno z úřední povinnosti, a žalovaný tak nese odpovědnost za řádné shromáždění podkladů pro rozhodnutí, nelze po něm požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch stěžovatele, tj. které by se týkaly i nepřiměřenosti tvrzeného zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Je zejména na samotném cizinci, aby přesvědčivým způsobem tvrdil, že v jeho případě existuje překážka bránící vydání správního rozhodnutí, případně o tom nabídl důkazy. Samotná možnost výsledku žalobce či jeho rodinných příslušníků či návrh takového výsledku však nedostačují k tomu, aby je správní orgány musely provést.
13. Žalobce byl zastoupen advokátem a měl dostatek možností uvést konkrétní skutečnosti o svém soukromém a rodinném životě, které by správní orgány měly při poměřování přiměřenosti zásahu rozhodnutí vzít v úvahu. To ovšem v průběhu správního řízení neučinil a neučinil tak ani v žalobě. Tvrdil-li žalobce, že teprve v průběhu výsledku chtěl uvést mimořádné okolnosti svého příběhu, lze k tomu jen uvést, že k tomu výslech účastníka řízení neslouží. Není určen k tomu, aby při něm účastník uváděl svá tvrzení o rozhodujících skutečnostech, ani aby se touto formou vyjadřoval k jiným provedeným důkazům. K tomu slouží primárně podání, návrhy a jiné procesní úkony účastníka řízení. Návrh výsledku tak nemůže nahradit konkrétní tvrzení účastníka řízení. Jedná se o důkazní prostředek, který je nutno využít zejména tam, jsou-li o skutkovém stavu pochybnosti (srov. rozsudek NSS č. j. 6 Azs 161/2020-45 ze dne 30. 7. 2020).

14. V situaci, kdy správní orgány měly rodinné vazby cizince za zjištěné, jejich existenci nezpochybňovaly a samotný cizinec k těmto zjištěním ničeho nenamítal ani nedoplňoval, nebyly povinny provádět výsledek účastníka řízení (srov. rozsudky NSS č. j. 6 As 147/2013-29 ze dne 6. 2. 2014, č. j. 1 Azs 367/2018-34 ze dne 14. 3. 2019, č. j. 3 Azs 93/2018-34 ze dne 11. 5. 2020). To samé platí i pro případné výsledky rodinných příslušníků žalobce (srov. rozsudky NSS č. j. 4 Azs 153/2018-57 ze dne 14. 8. 2018, č. j. 7 Azs 441/2018-32 ze dne 14. 3. 2019 či č. j. 9 Azs 41/2014-34 ze dne 27. 2. 2014). Rodinní příslušníci žalobce se ostatně ve věci písemně vyjádřili, aniž by uvedli informace, jež by souzenou věc stavěly do jiného světla, a odůvodňovaly by doplnění skutkových zjištění či jiný výrok rozhodnutí.

Přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života

15. V souzené věci bylo povolení žalobce k trvalému pobytu zrušeno dle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců na území ČR. Dle něj ministerstvo zruší trvalý pobyt, pakliže byl cizinec pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.
16. Zákon v této souvislosti nepředpokládá posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do života cizince, tedy nepřepokládá vážení zájmu ČR na tom, aby cizinec opustil její území, oproti právem chráněným zájmům tohoto cizince vztahujícím se právě k území ČR (zejména podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod). Ve správním soudnictví je ustáleno, že tato úprava vyjadřuje (legitimní) úvahu zákonodárce, že některá rozhodnutí podle zákona o pobytu cizinců typově mají nízké či zanedbatelné dopady do soukromého a rodinného života cizinců. Podmínky § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců jsou nastaveny tak, že ve většině případů, kde není posuzování přiměřenosti výslovně předepsáno, lze předpokládat, že rozhodnutím o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života. Takovou situaci ovšem nelze s ohledem na rozličnost skutkových příběhů vyloučit a nelze tedy ani vyloučit přednostní aplikaci některého z mezinárodních, zejména lidskoprávních závazků ČR podle čl. 10 Ústavy.
17. Korektivem je tedy posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí na soukromý a rodinný život cizince, i když to zákon o pobytu cizinců nestanoví, a to tam, kde cizinec takové námitky uplatní. To byl i případ žalobce (srov. např. rozsudky NSS č. j. 6 Azs 96/2015-30 ze dne 25. 8. 2015, č. j. 5 Azs 47/2016-57 ze dne 31. 5. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30 ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 310/2019-32 ze dne 12. 12. 2019, č. j. 2 Azs 144/2020-33 ze dne 23. 7. 2020).
18. Napadené rozhodnutí by tak mělo obsahově odpovídat kritériím judikatury Evropského soudu pro lidská práva (srov. zejména klasické rozsudky ESLP ve věcech Boulif proti Švýcarsku č. 54273/00 ze dne 2. 8. 2001, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku č. 50435/99 ze dne 31. 1. 2006 a Üner proti Nizozemsku č. 46410/99 ze dne 18. 10. 2006 a na ně navazující judikaturu).
19. V žalobě ovšem žalobce neuplatnil žádnou konkrétní argumentaci, kterou by s pomocí obvyklých judikatorních kritérií pro posouzení přiměřenosti rozporoval závěry napadeného rozhodnutí. Ustrnul na tvrzení o paušálním, neindividualizovaném posouzení jeho věci. Jediným konkrétním tvrzením bylo tvrzení o dlouhodobosti pobytu v ČR a existujících silných sociálních vazbách. Protože soud napadené rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu a kvalitě uplatněných námitek, lze konstatovat, že napadená rozhodnutí

obvyklým judikatorním požadavkům dostála. S ohledem na obecnost námitek však není možné se jimi zabývat jednotlivě.

Dopady rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobce

20. Povolení k trvalému pobytu bylo žalobci zrušeno, protože spáchal zvláště závažný zločin dle § 283 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) trestního zákoníku. Spácháním trestného činu neoprávněně zprostředkování omamné a psychotropní látky jinému porušil objekt tohoto trestného činu spočívající v ochraně života a zdraví lidí, ale též ochraně společenských vztahů narušovaných nekontrolovaným šířením a užíváním těchto látek a ochraně před dalšími, různorodými nežádoucími jevy doprovázejícími drogovou trestnou činností, zvláště pak zapojení organizovaného zločinu do jejího páchaní. Právě z důvodu její vysoké škodlivosti pro společnost a pro spojení s organizovaným zločinem často mezinárodní povahy je drogová trestná činnost univerzálně reprobována (srov. mezi jinými Úmluvu OSN proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami publ. pod č. 462/1991 Sb.). Zájem na stíhání tohoto typu trestné činnosti je tak obzvláště významný, stejně tak jako je významná potřeba ochrany společnosti.
21. Žalobce se navíc dopustil tohoto trestného činu tak, že naplnil kvalifikovanou skutkovou podstatu, neboť jednal jako člen organizované skupiny a ve velkém rozsahu. Z odsuzujícího rozsudku pak plyne, že se sám podílel na organizaci trestní činnosti, neboť byl odběratelem velkého množství omamné látky, jednal s rozmyslem a ze ziskuchtivosti. Jednání žalobce tedy bylo nepochybně zavrženíhodné a soud se ztotožnil s hodnocením žalované i ministerstva (zejména str. 11–12 prvoinstančního rozhodnutí), že trestná činnost žalobce je velmi závažná, a to s ohledem na její povahu, typovou závažnost i konkrétní úlohu žalobce.
22. Správní orgány nezpochybňovaly rodinný život žalobce a společné soužití rodinných příslušníků čili manželky a jejich dětí (nevlastního zletilého syna nar. X a jejich společného nezletilého syna nar. X). Před nástupem do výkonu trestu žili ve společné domácnosti, což správní orgány reflektovaly. Stejně tak nezpochybnili dobu pobytu žalobce na území státu (cca 16 let).
23. Oproti uvedenému však zohlednily velmi závažnou trestnou činnost žalobce, jeho neschopnost se integrovat do společnosti v České republice (nad rámec absence jazykových schopností plyne z trestních rozsudků informace i absenci pracovní integrace), i oslabení rodinných vazeb:
24. V době páchaní prokazatelné trestné činnosti, tj. v roce 2016 bylo společnému nezletilému dítěti žalobce a jeho manželky 10 let, do vazby byl žalobce vzat v roce 2017 a do současné doby je ve výkonu trestu odnětí svobody. V době výkonu trestu, ale i před tím obstarávala obživu rodiny manželka žalobce. Žalobce ani před pácháním trestné činnosti nebyl živitelem rodiny a svým jednáním vědomě ohrozil soužití s ní (musel být vědom následků trestné činnosti). Nadto nebylo zjištěno, že by se rodina nemohla bez jeho přítomnosti obejít na území ČR nebo že by s ním nemohla vycestovat. Sice tedy půjde o citelný zásah do rodinného soužití, ovšem z ničeho neplyne, že by se jednalo o zásah nepřiměřený.
25. Přiměřenost zásahu do života cizince je vždy nutné odvíjet od intenzity porušení veřejného pořádku. Čím vyšší je intenzita porušení veřejného pořádku, tím větší mohou být i dopady rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu do soukromého a rodinného života cizince. Při mimořádně závažné a dlouhotrvající trestné činnosti lze proto situace, které by vedly k upřednostnění soukromých poměrů cizince před ochranou veřejného zájmu, považovat za

zcela výjimečné a ojedinělé (srov. rozsudek NSS č. j. 10 Azs 312/2016-59 ze dne 12. 1. 2017). V souzené věci nešlo o trestnou činnost dlouhotrvající, nicméně byla velmi závažná a nevyvažují ji žádná zjištění o mimořádných okolnostech rodinného života, které by byly hodny ochrany. Bez dalšího tak obстоjí závěr správních orgánů o tom, že je ve zcela převažujícím zájmu, aby žalobce opustil území státu.

Hrozba opětovného trestu odnětí svobody či trestu smrti v zemi původu

26. Žalobce také namítl, že správní orgány nesprávně posoudily jeho možnost vycestovat do země původu. Pomine-li soud to, že na základě výroku prvostupňového rozhodnutí nemusí žalobce vycestovat právě do země původu (nucený výkon zatím není na pořadu dne a není předmětem nynějšího řízení), není tato námitka ani věcně důvodná.
27. Správní orgány dospěly k závěru, že žalobci v zemi původu nehrozí opětovné stíhání, odsouzení a potrestání za trestnou činnost spáchanou a potrestanou v ČR. Správnost tohoto závěru ani podklady k němu sloužící žalobce nezpochybnil (srov. nicméně např. usnesení NSS 9 Azs 27/2013-27 ze dne 6. 2. 2014, č. j. 10 Azs 367/2019-31 ze dne 25. 5. 2020, č. j. 3 Azs 158/2020-36 ze dne 24. 6. 2021, která správnost v zásadě potvrzují).
28. S tímto závěrem se mýjí tvrzení žalobce, že správní orgány měly posuzovat především osobní a územní působnost vietnamského trestního zákoníku. Pakliže by totiž čin žalobce stál mimo působnost vietnamského trestního zákoníku, nebylo by tuto otázku vůbec třeba řešit: nelze-li podle tohoto předpisu žalobce vůbec trestat, nehrozí mu dvojí potrestání. Jestliže tedy správní orgány řešily hrozbu nepřipustného dvojího potrestání (*ne bis in idem*), implicitně tím připustily, že čin žalobce by obecně mohl být souzen v zemi původu žalobce podle tamního práva. Z hlediska působnosti vietnamského trestního zákoníku se tedy žalobce a žalovaná shodují. Jinou otázkou ovšem je, zda čin žalobce ve skutečnosti bude souzen podle vietnamského práva za situace, kdy již byl souzen podle českého práva a byl za něj uložen trest, který žalobce vykoná. Proto soud opakuje, že žalobní tvrzení o personální a teritoriální působnosti vietnamského trestního zákoníku nezpochybňuje závěr správních orgánů o absenci významné hrozby opětovného uložení trestu za čin již potrestaný v ČR.

Závěr

29. Vzhledem k výše uvedenému, zejména pak obecné argumentaci žalobce, lze jen obecně konstatovat, že žalobce měl být vědom následků svého jednání, jednak v rovině trestněprávní, tak i v rovině zákona o pobytu cizinců. Pakliže žije na území hostitelské země a dopustí se zavrženíhodného jednání směřujícího proti právem chráněným zájmům tohoto státu, musí počítat s tím, že jeho jednání může mít za následek ukončení platnosti oprávnění k pobytu, včetně možného dopadu do dalšího soužití rodiny.
30. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že nedošlo k vadám řízení před žalovanou a že její rozhodnutí je zákonné. Žalobu tudíž zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšné žalované nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 15. prosince 2021

Mgr. Jaroslav Škopek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.